

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria A

Warszawa, dnia 29 lutego 2024 r.

Pozycja 21

POSTANOWIENIE

z dnia 30 stycznia 2024 r.

Sygn. akt SK 11/23

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Bogdan Święczkowski – przewodniczący
Krystyna Pawłowicz
Stanisław Piotrowicz
Piotr Pszczołkowski – sprawozdawca
Bartłomiej Sochański,

po rozpoznaniu, na posiedzeniu niejawnym w dniu 30 stycznia 2024 r., skargi konstytucyjnej A.K. o zbadanie zgodności:

- 1) art. 15zszs¹ ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm.) w zakresie, w jakim „nie uzależnia możliwości procedowania na posiedzeniu niejawnym od braku sprzeciwu strony”, z art. 45, art. 78, art. 176 ust. 1, art. 2, art. 21 i art. 64 ust. 3 Konstytucji,
- 2) art. 387 § 2¹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zm.) w zakresie, w jakim „sąd odwoławczy w uzasadnieniu wyroku może ograniczyć się do stwierdzenia, że sąd drugiej instancji przyjął za własne ustalenia i oceny sądu pierwszej instancji”, z art. 45, art. 78, art. 176 ust. 1, art. 2, art. 21 i art. 64 ust. 3 Konstytucji oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, ze zm.),

p o s t a n a w i a:

umorzyć postępowanie.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

I

1. W skardze konstytucyjnej z 12 września 2022 r., uzupełnionej następnie pismem procesowym z 28 grudnia 2022 r., A.K. (dalej: skarżąca) wniosła o orzeczenie przez Trybunał Konstytucyjny, że:

1) art. 15zszs¹ ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2023 r. poz. 1327, ze zm.; dalej: ustawa marcowa) w zakresie, w jakim „nie uzależnia możliwości procedowania na posiedzeniu niejawnym od braku sprzeciwu strony”, jest niezgodny z art. 45, art. 78, art. 176 ust. 1, art. 2, art. 21 i art. 64 ust. 3 Konstytucji,

2) art. 387 § 2¹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, ze zm.; dalej: k.p.c.) w zakresie, w jakim „sąd odwoławczy w uzasadnieniu wyroku może ograniczyć się do stwierdzenia, że sąd drugiej instancji przyjął za własne ustalenia i oceny sądu pierwszej instancji”, jest niezgodny z art. 45, art. 78, art. 176 ust. 1, art. 2, art. 21 i art. 64 ust. 3 Konstytucji oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, ze zm.; dalej: Konwencja).

1.1. Skarga konstytucyjna została wniesiona na tle następującego stanu faktycznego:

Wyrokiem z 2 czerwca 2021 r. (sygn. akt [...]) Sąd Rejonowy w O. – Wydział I Cywilny oddalił powództwo skarżącej o stwierdzenie wygaśnięcia służebności przechodu i przejazdu wobec jej niewykonywania przez 10 lat, ewentualnie o ustalenie treści służebności. Apelacja skarżącej od tego wyroku została oddalona wyrokiem Sądu Okręgowego w K. – II Wydział Cywilny Odwoławczy z 25 maja 2022 r. (sygn. akt [...]), wydanym po rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu niejawnym.

W związku z wyrokiem sądu odwoławczego skarżąca wniosła skargę o wznowienie postępowania cywilnego, podnosząc zarzut pozbawienia strony możliwości działania wskutek naruszenia przepisów prawa. Skarga ta została odrzucona postanowieniem Sądu Okręgowego w K. – II Wydział Cywilny Odwoławczy z 16 sierpnia 2022 r. (sygn. akt [...]). W ocenie sądu, wyznaczenie posiedzenia niejawnego zgodnie z obowiązującymi przepisami (tj. art. 15zszs¹ ust. 1 pkt 3 ustawy marcowej) samo w sobie nie doprowadziło do zaistnienia przesłanki wznowieniowej opisanej w art. 401 pkt 2 k.p.c.

1.2. Zdaniem skarżącej, wyłączenie na mocy art. 15zszs¹ ust. 1 pkt 3 ustawy marcowej jawności postępowania, gdy o rozprawę wnioskuje strona, prowadzi do ograniczenia jej praw procesowych, przez co godzi w prawo do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej zgodnie z wymogami sprawiedliwości i jawności (art. 45 ust. 1 Konstytucji), zasadę dwuinstancyjnego postępowania (art. 78 Konstytucji), a także zasadę publicznego charakteru postępowania sądowego (art. 6 ust. 1 Konwencji). Zaskarżony przepis – w zakresie, w jakim nie przewiduje zakazu rozpoznania sprawy na posiedzeniu niejawnym w wypadku sprzeciwu strony – prowadzi do pozbawienia strony możliwości działania w postępowaniu sądowym, a także może prowadzić do dowolności interpretacyjnych, czym budzi wątpliwości z punktu widzenia zasad techniki prawodawczej.

Natomiast art. 387 § 2¹ k.p.c. uniemożliwia – w ocenie skarżącej – dokonanie przez sąd odwoławczy rzetelnej kontroli orzeczenia sądu pierwszej instancji.

Skarżąca stwierdziła, że zastosowanie przez sąd rozwiązań prawnych przewidzianych w art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 3 ustawy marcowej oraz art. 387 § 2¹ k.p.c. doprowadziło w jej sprawie do naruszenia art. 21 i art. 64 ust. 3 Konstytucji, zapewniających ochronę prawa własności. Pominięcie prawodawcze (legislacyjne) w art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 3 ustawy marcowej, polegające na „brak[u] zapisu o zakazie procedowania na posiedzeniu niejawnym w [w]ypadku sprzeciwu strony”, pozbawiło skarżącą możliwości czynnego działania w obronie jej praw majątkowych.

2. Postanowieniem z 17 stycznia 2023 r., sygn. Ts 198/22 (OTK ZU B/2023, poz. 103), Trybunał Konstytucyjny nadał skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

3. W piśmie z 13 marca 2023 r. Rzecznik Praw Obywatelskich poinformował Trybunał Konstytucyjny, że nie zgłasza udziału w postępowaniu.

4. Sejm i Prokurator Generalny nie przedstawili stanowiska w sprawie.

II

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Treść skargi konstytucyjnej.

1.1. W skardze konstytucyjnej z 12 września 2022 r., uzupełnionej następnie pismem procesowym z 28 grudnia 2022 r., A.K. (dalej: skarżąca) wniosła o orzeczenie przez Trybunał Konstytucyjny, że:

1) art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2023 r. poz. 1327, ze zm.; dalej: ustawa marcowa) w zakresie, w jakim „nie uzależnia możliwości procedowania na posiedzeniu niejawnym od braku sprzeciwu strony”, jest niezgodny z art. 45, art. 78, art. 176 ust. 1, art. 2, art. 21 i art. 64 ust. 3 Konstytucji,

2) art. 387 § 2¹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zm.; obecnie: Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, ze zm.; dalej: k.p.c.) w zakresie, w jakim „sąd odwoławczy w uzasadnieniu wyroku może ograniczyć się do stwierdzenia, że sąd drugiej instancji przyjął za własne ustalenia i oceny sądu pierwszej instancji”, jest niezgodny z art. 45, art. 78, art. 176 ust. 1, art. 2, art. 21 i art. 64 ust. 3 Konstytucji oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, ze zm.).

1.2. Zaskarżony w niniejszej sprawie art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 3 ustawy marcowej stanowił, że „przewodniczący może zarządzić przeprowadzenie posiedzenia niejawnego, gdy nie można przeprowadzić posiedzenia zdalnego, a przeprowadzenie rozprawy lub posiedzenia jawnego nie jest konieczne”.

Powołane brzmienie art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 3 ustawy marcowej zostało ustalone na mocy art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1090). Uległo ono następnie zmianie w związku z art. 17 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 614) w ten sposób, że: „przewodniczący może zarządzić przeprowadzenie posiedzenia niejawnego, gdy nie można

przeprowadzić posiedzenia zdalnego, a przeprowadzenie rozprawy lub posiedzenia jawnego nie jest konieczne, a żadna ze stron nie sprzeciwiła się rozpoznaniu sprawy na posiedzeniu niejawnym w terminie 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o skierowaniu sprawy na posiedzenie niejawne (...). Ostatecznie art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 3 ustawy marcowej został uchylony na mocy art. 28 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1860) i utracił moc obowiązującą 28 września 2023 r.

1.3. Z kolei drugi z przepisów objętych niniejszą skargą – art. 387 § 2¹ k.p.c. stanowi, że „[w] uzasadnieniu wyroku sądu drugiej instancji:

1) wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia może ograniczyć się do stwierdzenia, że sąd drugiej instancji przyjął za własne ustalenia sądu pierwszej instancji, chyba że sąd drugiej instancji zmienił lub uzupełnił te ustalenia; jeżeli sąd drugiej instancji przeprowadził postępowanie dowodowe lub odmiennie ocenił dowody przeprowadzone przed sądem pierwszej instancji, uzasadnienie powinno także zawierać ustalenie faktów, które sąd drugiej instancji uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej;

2) wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa powinno objąć ocenę poszczególnych zarzutów apelacyjnych, a poza tym może ograniczyć się do stwierdzenia, że sąd drugiej instancji przyjął za własne oceny sądu pierwszej instancji”.

2. Ocena dopuszczalności merytorycznego rozpoznania skargi konstytucyjnej.

2.1. Według utrwalonej linii orzecniczej Trybunał Konstytucyjny jest obowiązany do badania, na każdym etapie postępowania, czy nie zachodzi ujemna przesłanka wydania wyroku, nakazująca umorzenie postępowania w sprawie. Nie ma procesowych przeszkód, aby kontrola ta nastąpiła również po zakończeniu wstępnego rozpoznania skargi konstytucyjnej, a więc po nadaniu jej dalszego biegu. Nadanie skardze dalszego biegu nie sanuje bowiem jej ewentualnych braków. Ocena ta dokonywana jest z urzędu przez skład orzekający wyznaczony do merytorycznego rozpoznania skargi konstytucyjnej, który nie jest związany stanowiskiem zajęтым w orzeczeniu zamykającym wstępne rozpoznanie. Kontrolując istnienie pozytywnych oraz brak ujemnych przesłanek procesowych, Trybunał może dojść do wniosków odmiennych niż te, które zostały uprzednio wyrażone w postanowieniu wydanym na etapie wstępnego rozpoznania konkretnej skargi (zob., spośród ostatnich, postanowienie TK z 29 listopada 2023 r., sygn. SK 65/20, OTK ZU A/2024, poz. 4).

2.2. Dopuszczalność merytorycznego rozpoznania skargi przez Trybunał uzależniona jest od dochowania przez skarżących wymagań formalnych wynikających ze stosownych przepisów konstytucyjnych i ustawowych.

Zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji, każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, ma prawo wnieść skargę do Trybunału w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o jego wolnościach lub prawach albo o obowiązkach określonych w Konstytucji. Ustrojodawca zaznaczył przy tym wyraźnie, że prawo do wniesienia skargi ma być realizowane na zasadach określonych w ustawie.

Szczegółowe zasady wnoszenia i rozpoznawania skarg konstytucyjnych określają przepisy ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK).

Zgodnie z art. 53 u.o.t.p.TK, na skarżącym ciąży obowiązek dochowania wymogów formalnych skargi konstytucyjnej dotyczących m.in. określenia kwestionowanego przepisu, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o wolnościach lub prawach skarżącego albo jego obowiązkach określonych w Konstytucji, wskazania, która konstytucyjna wolność lub które konstytucyjne prawo, i w jaki sposób, zostały – zdaniem skarżącego – naruszone, a także uzasadnienia zarzutu niezgodności kwestionowanego przepisu ze wskazaną konstytucyjną wolnością lub wskazanym konstytucyjnym prawem, z powołaniem argumentów lub dowodów na poparcie takiego zarzutu.

W swoim orzecznictwie Trybunał wielokrotnie akcentował w szczególności wymóg odpowiedniego uzasadnienia przedstawianych w skargach zarzutów niekonstytucyjności. Jak podkreślał, wymogu tego nie można traktować powierzchownie ani instrumentalnie. Właściwe uzasadnienie zarzutu polega na sformułowaniu argumentów, które mogą przemawiać na rzecz niezgodności zachodzącej między normami wynikającymi z kwestionowanych przepisów oraz normami zawartymi we wzorcach kontroli. Skarżący powinien zatem nie tylko wskazać, jakie konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone kwestionowaną regulacją, lecz także opisać sposób tego naruszenia. Argumenty sformułowane w skardze mogą być mniej lub bardziej przekonujące, lecz muszą być argumentami nadającymi się do rozpoznania przez Trybunał. Nie czyni zadość rozważanej powinności samo przedstawienie przepisu stanowiącego przedmiot zaskarżenia oraz przepisu mającego być wzorcem kontroli (nawet wraz z podaniem sposobu rozumienia obu wymienionych przepisów), bez sformułowania chociażby jednego argumentu wskazującego na niezgodność tych regulacji prawnych. W takim wypadku należy uznać, że zarzut w ogóle nie został uzasadniony. Nie realizują omawianego wymagania również uwagi nazbyt ogólne, niejasne lub też poczynione jedynie na marginesie innych rozważań. Wówczas uzasadnienie – jako formalnie wadliwe – należy zakwalifikować jako pozorne, równoznaczne z brakiem wymaganego uzasadnienia. Niedopuszczalne jest samodzielne precyzowanie przez Trybunał, a tym bardziej uzasadnianie, jedynie ogólnikowo sformułowanych zarzutów niekonstytucyjności zaskarżonych przepisów. Innymi słowy, porzucenie przez skarżącego na lakonicznym lub zdawkowym uzasadnieniu zarzutu, podobnie jak całkowite nieuzasadnienie sformułowanych zarzutów, stanowi niewykonanie ustawowych wymogów formalnych, co skutkuje umorzeniem postępowania na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK (zob. spośród ostatnich postanowienie TK z 6 grudnia 2023 r., sygn. SK 31/21, OTK ZU A/2023, poz. 105, wraz z przywołanym tam orzecznictwem).

Jednocześnie Trybunał wielokrotnie wyjaśniał, że z woli ustrojodawcy Trybunał jest jedynie „sądem prawa”, a nie kolejną instancją w sprawach podlegających kognicji sądów. Nie należy do niego korygowanie praktyki orzeczniczej sądów ani tym bardziej orzeczeń sądowych wydanych w konkretnych sprawach. Skarga konstytucyjna nie może zatem stanowić środka służącego do odwrócenia ewentualnych błędów czy zaniedbań popełnianych w toku postępowań sądowych poprzedzających jej wniesienie (zob. np. postanowienie TK z 4 lipca 2023 r., sygn. SK 81/22, OTK ZU A/2023, poz. 66). Ma to również znaczenie dla oceny prawidłowości realizacji przez skarżącego ustawowego wymogu przedstawienia właściwego uzasadnienia zarzutów niekonstytucyjności. Uzasadnienie takie nie może bowiem ograniczać się do negatywnej oceny decyzji organów sądowych podjętych w ramach postępowania sądowego w sprawie, która stała się kanwą skargi wniesionej do Trybunału. Postępowanie zainicjowane wniesieniem skargi konstytucyjnej do Trybunału określa się wprawdzie mianem „kontroli konkretnej”, niemniej określenie to odnosi się do oceny przesłanek dopuszczalności skargi wskazanych w art. 79 ust. 1 Konstytucji. Celem postępowania sądowokonstytucyjnego jest wówczas jednak ocena *in abstracto* i ze skutkiem *extra omnes* (zob. art. 190 ust. 1 Konstytucji) zgodności norm ujętych w kwestionowanych przepisach z normami wynikającymi z wzorców konstytucyjnych. Innymi słowy, „postępowanie w sprawie kontroli konstytucyjności dotyczy norm prawnych rozumianych w sposób abstrakcyjny w tym znaczeniu, że przed-

miotem kontroli nie jest sposób ich zastosowania w konkretnej sprawie. Okoliczności faktyczne konkretnej sprawy, będącej podłożem wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego, są analizowane w toku kontroli sądowokonstytucyjnej w celu zbadania spełnienia przesłanek dopuszczalności skargi konstytucyjnej, natomiast Trybunał nie jest powołany do oceny prawidłowości lub wadliwości procesu stosowania prawa. Trybunał nie jest instancją odwoławczą od orzeczeń sądów ani nie sprawuje nadzoru judykacyjnego nad sądami, a skarga konstytucyjna nie jest kolejnym środkiem zaskarżenia ostatecznych rozstrzygnięć sądowych” (postanowienie TK z 28 czerwca 2023 r., sygn. SK 52/21, OTK ZU A/2023, poz. 70).

2.3. W niniejszej sprawie Trybunał stwierdził, że skarga konstytucyjna nie spełniała określonego w art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK wymogu przedstawienia stosownego uzasadnienia formułowanych zarzutów niekonstytucyjności kwestionowanych regulacji prawnych. Zawarte w niej wywody stanowią przede wszystkim ocenę przez skarżącą poprawności rozstrzygnięć sądowych wydanych w sprawie, która stała się kanwą skargi konstytucyjnej.

Trybunał ustalił, że w zakresie dotyczącym art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 3 ustawy marcowej skarżąca ograniczyła się w uzasadnieniu skargi do sformułowania zarzutów (zob. skarga konstytucyjna, s. 6 i 7) oraz lakonicznej konstatacji, że „[b]rak uzależniania w zaskarżonym przepisie, niemożności procedowania na posiedzeniu niejawnym w przypadku sprzeciwu strony, doprowadziło do pozbawienia strony możliwości działania w postępowaniu sądowym, ewentualnie prowadzi do dowolności interpretacyjnych co budzi wątpliwości w przedmiocie techniki legislacyjnej” (tamże, s. 7). Skarżąca nie przedstawiła jednak żadnych argumentów, które choćby uprawdopodobniałyby zarzuty niezgodności z Konstytucją. Nie podjęła nawet próby wykazania, że wynikające z art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 3 ustawy marcowej ograniczenie dotyczące korzystania z konstytucyjnych gwarancji procesowych ma charakter nieproporcjonalny i nie jest uzasadnione w świetle wartości konstytucyjnych, do których – w myśl art. 31 ust. 3 Konstytucji – należy też zdrowie publiczne.

Nie stanowiły również uzasadnienia zarzutów niezgodności – w rozumieniu art. 53 ust. 1 pkt 3 u.o.t.p.TK – wywody skarżącej zawarte na s. 7 skargi, dotyczące art. 387 § 2¹ k.p.c. Sprowadzały się one bowiem do oceny poprawności rozstrzygnięcia sądu odwoławczego w indywidualnej sprawie skarżącej. W jej ocenie, w jej sprawie doszło do „rażącej wadliwości prawnej, zaistniałej w procesie sądowego stosowania prawa, ze względu na konieczność ochrony porządku prawnego oraz powinność zapewnienia należytej ochrony przysługujących uprawnień”, ponieważ „[s]ąd złamał (...) jednoznaczny zakaz proceduralny poprzez wydanie drugiego (równoległego) orzeczenia, w sposób odbiegający od wcześniejszego prawomocnego wyroku sądowego” (tamże).

W swojej skardze wniesionej do Trybunału skarżąca konkluduje, że skorzystanie przez sąd z możliwości, jakie dają art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 3 ustawy marcowej oraz art. 387 § 2¹ k.p.c., „doprowadziło w sprawie skarżącej do pogwałcenia art. 21 i art. 64 ust. 3 Konstytucji” mającego polegać – w jej ocenie – na „zamianie przysługującego ograniczonego prawa rzeczowego polegającego na dostępie do drugich drzwi sklepu spożywczego na nieograniczone prawo do dysponowania nieruchomością [skarżącej] (...) polegające na wykorzystaniu drugiego wejścia do lokalu usytuowanego na nieruchomości władnącej, bez względu na prowadzoną w nim działalność (...)” (skarga konstytucyjna, s. 8). Zdaniem skarżącej, sąd odwoławczy, „nie bacząc na ustalenia i oceny prawne prawomocnych wyroków ustalających cel i zakres tej służebności, wyrokuje ponad żądanie pozwu zmieniając/rozszerzając prawa właścicieli nieruchomości władnącej, pozbawiając tym samym właściciela nieruchomości obciążonej jak i jego prawnych spadkobierców do skorzystania z przysługującego prawa do zniesienia służebności, co rodzi nieaprobowane w demokratycznym państwie prawa skutki polegające na uniemożliwieniu właścicielom nieruchomości obciążonej zagospodarowania swojej

nieruchomości w sposób przewidziany przepisami obowiązującego prawa, co stanowi rażące naruszenie prawa”.

Trybunał stwierdził, że tego rodzaju twierdzenia niewątpliwie nie są uzasadnieniem zarzutów niezgodności kwestionowanych przepisów ustawowych z konstytucyjnymi prawami lub wolnościami. Nie nadają się do rozpoznania przez Trybunał, który nie jest sądem kolejnej instancji w indywidualnych sprawach skarżących.

Z tych względów Trybunał był zobligowany umorzyć niniejsze postępowanie na podstawie art. 59 ust. 1 pkt 2 u.o.t.p.TK, z uwagi na niedopuszczalność wydania wyroku.

Zważywszy na powyższe okoliczności, Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.